

โครงการช่วยเหลือของคตอ้นเนื่องมาจากพระราชดำริ อำเภอหนองปรือ จังหวัดกาญจนบุรี

พระราชดำริ

เมื่อวันที่ ๒๘ มกราคม ๒๕๖๓ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระราชทานพระราชดำริแก่นายสุเมธ ตันติเวชกุล เลขาธิการ กปร. เลขาธิการมูลนิธิชัยพัฒนา และนายยุทธ กิ่งเกตุ อธิบดีกรมชลประทาน พร้อมคณะเจ้าหน้าที่ สรุปได้ว่า ควรพิจารณาดำเนินการพัฒนาพื้นที่บึงบริเวณตำบลหนองปรือ อำเภอบ่อพลอย จังหวัดกาญจนบุรี (ปัจจุบันอยู่ในเขตตำบลสมเด็จเจริญ อำเภอหนองปรือ จังหวัดกาญจนบุรี) ซึ่งจะก่อให้เกิดประโยชน์แก่ประชาชนเป็นอย่างดี โดยขอให้ประสานและสนับสนุนหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ดำเนินการขุดสระน้ำ ปลูกป่า ส่งเสริมอาชีพและพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน เพื่อประโยชน์สุขให้กับประชาชนในพื้นที่

ต่อมา พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวพระราชทานพระราชดำริให้จัดหาที่ดินจำนวนหนึ่ง เพื่อพัฒนาและช่วยเหลือประชาชนในพื้นที่ดังกล่าว และพระราชทานชื่อโครงการว่า “โครงการช่วยเหลือของคตอ้นเนื่องมาจากพระราชดำริ” ทรงเน้นเรื่องการบริหารและจัดการทรัพยากรธรรมชาติ ให้เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ โดยให้ราษฎรได้อยู่อาศัยทำกินร่วมกับการคงอยู่ของธรรมชาติอย่างเกื้อหนุนกัน คือ ไม่ทำลายซึ่งกันและกันตามหลักการฟื้นฟูและสร้างสมดุลในระบบนิเวศ ทำให้ทุกชีวิตมีความผาสุก และมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

ผลการดำเนินงาน

๑. งานพัฒนาแหล่งน้ำ อยู่ระหว่างดำเนินการก่อสร้างฝายหินก่อ ๑ แห่ง บริเวณลำห้วยพุซ่างหมอบ ความยาว ๒๙ เมตร ความสูง ๒.๒๕ เมตร ขณะนี้ดำเนินการได้ร้อยละ ๓๐ คาดว่าจะแล้วเสร็จประมาณเดือนมีนาคม ๒๕๖๖

งานก่อสร้างฝายหินก่อ ๑ แห่ง บริเวณลำห้วยพู่ช้างหมอบ ความยาว ๒๙ เมตร ความสูง ๒.๒๕ เมตร ขณะนี้ดำเนินการได้ร้อยละ ๓๐

๒. งานอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๒.๑ หน่วยงานภาครัฐและกลุ่มอาสาสมัครรักษาป่า ได้จัดกิจกรรมการออกตรวจสอบและลาดตระเวนดูแลพื้นที่ป่าอย่างต่อเนื่อง เพื่อป้องกันการลักลอบตัดไม้ทำลายป่า ดูแลสวนป่า ทำให้พื้นที่ป่าไม่มีความอุดมสมบูรณ์มากขึ้น นอกจากนี้ ได้มีการบำรุงดูแลสวนหวาย ซ่อมแซมฝายแบบผสมผสานและเพาะชำกล้าไม้ จำนวน ๑๐๐,๐๐๐ กล้า เช่น สะเดา ใผ่ ประดู่ อินทนิล หวาย คุณ เพกา กฤษณา เพื่อแจกจ่ายให้กับประชาชน และหน่วยงานภาครัฐและเอกชน

กลุ่มราษฎรอาสารักษาป่าร่วมกิจกรรม
ออกลาดตระเวนป้องกันรักษาป่า

สภาพป่าปลูกมีความเจริญเติบโตดี

๒.๒ ดำเนินการฝึกอบรมและส่งเสริมให้เกษตรกร หมู่ที่ ๓,๕, และ ๗
จำนวน ๕๐ คน มีความรู้วิธีการผลิตสารสกัดจากพืชสมุนไพรไล่แมลงศัตรูพืชและทำน้ำยา
เอนกประสงค์จากน้ำหมักชีวภาพด้วยตนเอง

๒.๓ ปรับปรุงรักษาซ่อมแซมแปลงหญ้าแฝก ๒๘ สายพันธุ์ ๑ แปลง
๑ ไร่ จัดทำบอร์ดบรรยายให้ความรู้เกี่ยวกับการปลูกหญ้าแฝก เป็นแหล่งศึกษาเรียนรู้
ของชุมชน มีคณะผู้บริหารเข้าตรวจเยี่ยมพื้นที่และเยาวชนเข้าศึกษาเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง และ
ปรับพื้นที่ปลูกหญ้าแฝกอนุรักษ์ดินและน้ำ ระยะทาง ๕ กิโลเมตร ในพื้นที่หมู่ ๕ สาธิตการปลูก
อ้อยอินทรีย์ ๑ แปลง ๒ ไร่ ได้ตัดอ้อยปีที่ ๑ จำนวน ๖๙๘ มัด ๆ ละ ๑๐ ลำ ต้นอ้อยยาว ๒.๖๐
เมตร ๓๘๐ มัด และ ๑.๒๐ เมตร ๓๑๘ มัด แจกให้แก่เกษตรกรนำไปปลูกขยายพันธุ์ และดูแล
กำจัดวัชพืช ซึ่งมีเกษตรกรให้ความสนใจปลูกอ้อยอินทรีย์เพิ่มมากขึ้น โดยขอรับพันธุ์อ้อยไป
ปลูก ๑๒ ราย จัดซื้อเครื่องปั้มน้ำ แบบมอเตอร์ ๑ เครื่อง จัดซื้อเครื่องตัดหญ้า แบบสะพาย
หลัง ๑ เครื่อง สำหรับใช้ในแปลงรวบรวมพันธุ์หญ้าแฝก และแปลงสาธิตการปลูกอ้อยอินทรีย์
ส่งเสริมให้เกษตรกรใช้ปุ๋ยพืชสด เช่น ปอเทือง อัตรา ๕ กิโลกรัม/ไร่ เมื่อออกดอกเต็มที่
ให้ไถกลบบำรุงดิน รวมพื้นที่ ๓๐ ไร่ เกษตรกรมีความรู้ มีความต้องการเมล็ดพันธุ์เพิ่มมากขึ้น
และสามารถนำไปปฏิบัติได้

ราษฎรหมู่ ๓, ๕ และ ๗ ได้รับการอบรมการทำ
น้ำยาเอนกประสงค์จากน้ำหมักชีวภาพ

ปลูกปอเทืองปรับปรุงบำรุงดิน
อัตรา ๕ กิโลกรัม/ไร่

๓. การพัฒนาและส่งเสริมอาชีพ โดยการส่งเสริมกลุ่มอาชีพการเลี้ยงสุกร การเพาะเลี้ยงเห็ดนางฟ้าภูฐานไว้บริโภคและจำหน่ายเป็นรายได้เสริม ทำให้ราษฎรมีรายได้เพิ่มขึ้น มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นและส่งเสริมให้ราษฎรปลูกข้าวไว้บริโภคในครัวเรือน ซึ่งเดิมต้องซื้อมาบริโภค รวมทั้งส่งเสริมสนับสนุนให้ราษฎรปลูกพืชโดยใช้ปุ๋ยอินทรีย์ทดแทนสารเคมี และบำรุงดิน รวมถึงรักษาสุขภาพของประชาชน

ส่งเสริมการเพาะเลี้ยงเห็ดนางฟ้าภูฐานเพื่อ
บริโภคในครัวเรือนและจำหน่ายเป็นรายได้เสริม

ส่งเสริมให้เกษตรกรเลี้ยงสุกร เป็นรายได้เสริม

๔. งานพัฒนาสังคมและคุณภาพชีวิต

๔.๑ ดำเนินการส่งเสริมการเรียนรู้สูงงานอาชีพ ให้นักเรียนเลือกเรียนรู้อาชีพด้านการเกษตร ๕ กลุ่ม คือ การเลี้ยงปลาตก การเลี้ยงกบ การเพาะเห็ดฟาง การเพาะเห็ดนางฟ้าและแปลงเกษตรพอเพียง สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในครัวเรือน และจัดทำล้งพลชุดปฏิบัติการจากกองร้อยตำรวจตระเวนชายแดนที่ ๑๓๓ ร่วมกับเจ้าหน้าที่ตำรวจภูธรหนองปรือ ออกตรวจลาดตระเวนพื้นที่ทั่วไปเพื่อป้องกันเรื่องยาเสพติด และดูแลความปลอดภัยทรัพย์สินของประชาชน จำนวน ๙๘ ครั้ง

๔.๒ จัดประชุมขับเคลื่อนชมรมสายใยรักแห่งครอบครัว เพื่อสร้างความเข้มแข็งและเกิดความยั่งยืน จัดกิจกรรมประกวดโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพดีเด่นระดับอำเภอ ๑ ครั้ง อบรมสมาชิกศูนย์เพื่อนใจวัยรุ่น จำนวน ๒ วัน ณ โรงเรียนประชาวมงคล โดยคัดเลือกนักเรียนเข้าร่วมโครงการ ๒๐๐ คน ส่งเสริมชมรมผู้สูงอายุ โดยจัดประชุมเดือนละ ๑ ครั้ง มีสมาชิก ๓๐ คน จำนวน ๘ เดือน เพื่อให้ชมรมเกิดความเข้มแข็ง และมีกิจกรรมต่อเนื่อง โดยจัดคัดกรองสุขภาพ ส่งเสริมสุขภาพ การบริหารร่างกาย และการดื่มน้ำสมุนไพร

๔.๓ จัดประชุมเชิงปฏิบัติการ อบรมพัฒนาฟื้นฟูความรู้อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) อำเภอหนองปรือ ๔๙๖ คน จำนวน ๒ วัน จัดทีมสหสาขาวิชาชีพ มีแพทย์ สัตวแพทย์ เภสัชกร พยาบาลวิชาชีพ นักกายภาพบำบัด นักวิชาการสาธารณสุข เจ้าหน้าที่สาธารณสุข และอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) ออกเยี่ยมผู้ป่วยโรคเรื้อรัง ฟื้นฟูสมรรถภาพนอกเวลาราชการ เพื่อป้องกันโรคและวางแผนการรักษาจัดซื้อเวชภัณฑ์ยา เวชภัณฑ์ไม่ไช่ยาสำหรับนำออกใช้ในกิจกรรมเฝ้าระวัง ตรวจคัดกรอง และสนองนโยบายฝ่ายปกครองในการปิดล้อมหมู่บ้าน และโครงการโรงเรียนสีขาว และการบำบัดฟื้นฟูรักษาสสมรรถภาพผู้ติดสารเสพติดในสถานบริการ

โรงพยาบาลพระบารมีตรวจสุขภาพ
ให้แก่ราษฎรผู้สูงอายุ

อบรมการด้านยาเสพติดให้กับเยาวชน

๔.๔ จัดเข้าค่ายพักแรม เยาวชนนักเรียน จากโรงเรียนต่าง ๆ จำนวน ๗
โรงเรียน จำนวน ๙๒ คน เพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์ การศึกษาเรียนรู้ร่วมกัน และการศึกษา
ดูงานด้านเศรษฐกิจพอเพียง

๕. งานบริหารโครงการ

๕.๑ จัดประชุมคณะผู้ปฏิบัติงานโครงการห้วยองคต ฯ ในระดับพื้นที่ เพื่อให้
ทุกหน่วยงานที่ปฏิบัติงานในพื้นที่ ได้มีการรายงานความก้าวหน้าผลการปฏิบัติงานประจำเดือน
และร่วมกันติดตามผลการดำเนินงาน รวมทั้งพิจารณาแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในพื้นที่
โดยกำหนดทุกวันพฤหัสบดี สัปดาห์ที่ ๓ ของทุกเดือน และออกตรวจเยี่ยมพื้นที่ มีคณะบุคคลที่

สนใจเข้ามาศึกษาดูงานในพื้นที่ รวมทั้งเข้ามาถ่ายทำสารคดีและกิจกรรม เช่น ปลูกป่า และก่อสร้างฝายชะลอน้ำแบบผสมผสาน รวมทั้งมีผู้เข้าดูงานในพื้นที่ประมาณปีละ ๓,๖๐๐ คน เกี่ยวกับศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงและบ้านเกษตรกรตัวอย่าง เป็นต้น

ประโยชน์ที่ได้รับ

๑. พัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในพื้นที่โครงการให้มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น
๒. พื้นฟูทรัพยากรสิ่งแวดล้อมให้กลับคืนสู่ความอุดมสมบูรณ์และสร้างความชุ่มชื้นให้ผืนป่า
๓. ดำเนินการตามแนวพระราชดำริ “บวร” (บ้าน วัด ราชการ และโรงเรียน) ในการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และวิถีชีวิตของราษฎร
๔. ศึกษาถึงความคิดเห็นของประชาชนในพื้นที่และผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียที่มีต่อจุดแข็งจุดอ่อน โอกาส และอุปสรรคในด้านสิ่งแวดล้อม สังคม เศรษฐกิจและเทคโนโลยีเพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการโครงการ ฯ ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง